

Georganiseerd overleg sector Defensie (SOD)	
Verzonden	16-5-2019
Briefnummer	SOD/19.00274
Zaaknummer	ZD.200.1
Status	☐ Behandel ☒ Informatie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Bestuursstaf

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

BS2019010345

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Datum 14 mei 2019

Betreft Inzet Defensie Arbeidsvoorwaarden

Collega's,

U heeft aangegeven meer inzicht en duidelijkheid te willen over de gesprekken met de vakbonden over uw arbeidsvoorwaarden en onze inzet. We willen zo open mogelijk naar u zijn. Daarom sturen wij u deze brief met onze inzet. Met deze brief reageren we ook op de inzet van de vakbonden. We willen u laten weten dat we, ten opzichte van het laatste formele overleg met de vakbonden, meer mogelijkheden hebben. Met deze brief wordt de basis gelegd voor de verdere onderhandelingen met de vakbonden.

Hieronder vindt u onze inzet voor een nieuw pakket aan arbeidsvoorwaarden. Een pakket dat hopelijk aansluit op uw wensen, onder andere geuit tijdens de vele gesprekken en enquêtes die wij de afgelopen tijd met u hebben gehouden. Een pakket dat laat zien dat wij stevig willen en kunnen investeren in ons personeel.

Samenvatting van onze inzet

- Een loonsverhoging van 6,5% over de periode 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2020 voor militairen en burgers. Met de 1,5% van 1 januari 2018 betekent dit 8% vanaf de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020, dit is vergelijkbaar met de politie.
- Daarnaast willen we met de vakbonden in overleg over andere onderdelen waar mogelijk nog een inhaalslag moet worden gemaakt, bijvoorbeeld de eindejaarsuitkering.
- De toelagen gaan omhoog:
  - o TOD militairen: + 100%.
  - o ZZF bij meerdaagse activiteiten: in plaats van 4 uur per ZZF-dag komt 8 uur per ZZF dag terug in geld of tijd (eigen keuze).
  - o Vaartoelage wordt gelijkgetrokken met de oefentoeelage en deze toelagen worden met 20% verhoogd.
- Wij investeren een groot bedrag in de nieuwe pensioenregeling. Dit zorgt voor een beter pensioen voor 90% van de militairen. Wij gaan namelijk vanaf 2019 70% van de premie betalen, dit was 63% in 2018. Wie dan alsnog over zijn

reguliere bruto loon een hogere premie betaalt, krijgt 100% compensatie. En we betalen een tegemoetkoming aan de 10% van de militairen, waarvoor het pensioenperspectief lager dreigt uit te vallen.

Ministerie van Defensie

Datum
14 mei 2019

Onze referentie
BS2019010345

Waardering

Wij zijn trots op uw betrokkenheid bij onze organisatie. We waarderen de inzet en inspanningen die u levert om onze organisatie in al zijn onderdelen operationeel te houden en te laten groeien naar een grotere en toekomstbestendige krijgsmacht. Wij moeten een organisatie zijn waar mensen graag willen werken en ook willen blijven werken.

We wilden dat u snel zou merken dat op beloften en woorden ook daden volgen, ondanks dat er nog geen nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord is. De afgelopen maanden wordt er al geïnvesteerd in materieel, kleding, mobiele telefoons voor iedereen en wifi op de werkplek. En in december 2018 hebben we u een eenmalige uitkering van 750 euro bruto gegeven als blijk van waardering.

Hoe nu verder?

Maar het is natuurlijk wachten op die volgende stap: een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord. Het is onze taak om met de vakbonden tot een akkoord te komen. De vakbonden hebben hun eigen inzetten, zoals beschreven in brief van de drie centrales AC, ACOP en CMHF en die van de ACOM. We zijn het eens met hun belangrijkste wens: verbetering van de arbeidsvoorwaarden is nodig. Daarom willen we graag snel weer met de vakbonden in gesprek. Om samen tot een pakket te komen dat mag rekenen op uw steun.

Wij stellen een groot bedrag beschikbaar voor de arbeidsvoorwaarden van het Defensiepersoneel. Er is ruimte om tot een goed pakket te komen: een pakket dat recht doet aan de bijzondere positie van de militair en goed werkgeverschap laat zien voor zowel militairen als burgerpersoneel. Een pakket waarin we erkenning en waardering willen laten zien.

Een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord: poen, perspectief, privé en pensioen

Een nieuw arbeidsvoorwaardenpakket moet een hoger inkomen opleveren nu en een goed pensioen bieden voor later, zekerheid geven als het gaat om uw loopbaan en rekening houden met de balans werk-privé. Kort samengevat als: Poen, Perspectief, Privé en Pensioen.

Hieronder vullen we 'de vier P's' verder in; verbeteringen die we met de vakbonden willen bespreken. Verbeteringen in tijd, geld of andere maatregelen.

Meer **poen** zorgt voor ruimte in de portemonnee. Uw loonstijging komt in ons voorstel overeen met dat in andere vergelijkbare sectoren. Met bonden kan ook worden gesproken over andere onderdelen waar mogelijk een inhaalslag kan worden gemaakt, bijvoorbeeld de eindejaarsuitkering. De toelagen voor werken in het weekeind en tijdens feestdagen en de toelagen voor de onregelmatige dienst willen we fors verbeteren.

Met onderstaande voorstellen willen we tegemoet komen aan de wensen die u heeft uitgesproken tijdens de vele gesprekken die wij met u hebben gevoerd: op

kazernes, in Den Haag en tijdens vele werkbezoeken zowel in binnen- als buitenland.

Ministerie van Defensie

Wij stellen een loonontwikkeling voor van 6,5% over de periode 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2020 die als volgt is opgebouwd:

Datum
14 mei 2019

Onze referentie
BS2019010345

- Op 1-1-2019 + 2,25%
- Op 1-7-2019 + 1%
- Op 1-7-2020 + 3,25%

Samen met de 1,5% loonsverhoging die op 1 januari 2018 is gegeven, betekent dit dat u over drie jaar – dus gerekend vanaf 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020 - een loonsverhoging ontvangt van 8%. Dit is vergelijkbaar met de CAO politie.

Voor wat betreft de toelagen is ons voorstel het volgende:

- De toelage voor onregelmatige dienst (TOD) voor militairen wordt met 100% verhoogd.
- De vaartoeelage gaat omhoog naar niveau van de oefentoeelage, en beide stijgen met 20%.
- De vergoeding voor meerdaagse activiteiten tijdens het weekeinde en feestdagen (ZZF) wordt verbeterd: in plaats van 4 uur per ZZF dag komt er 8 uur terug in geld of tijd (naar eigen keuze).
- De verschuivingstoelage wordt verhoogd van 27,35 euro naar 50,- euro per verschoven dienst.

Perspectief: er stromen steeds meer militairen door naar fase 3. Dat gebeurt omdat we mensen willen behouden. Maar wij willen u eerder zekerheid bieden of u doorstroomt naar fase 3, zodat u op tijd keuzes kunt maken. Uiterlijk 5 jaar, in plaats van de huidige 3 jaar, voor het einde van de maximale looptijd in rang, krijgt u dit besluit. Daarnaast willen we in overleg met de vakbonden kijken naar de leeftijdsgrens en maximale looptijd in rang van fase 2. Want waarom zou je, als je goed functioneert en aan alle functie-eisen voldoet, niet langer in je rang en functiegebied kunnen blijven werken.

Wij willen ook meer kansen bieden om binnen en buiten onze organisatie werkervaring op te doen en zo de loopbaanmogelijkheden te vergroten. Voor het burgerpersoneel willen wij een loopbaanbudget beschikbaar stellen. De hoogte van dat budget zal in overleg met de vakbonden worden vastgesteld. Daarnaast zijn we bezig met flexibele contracten om zo beter tegemoet te komen aan individuele wensen.

Ook bieden we een welkom-terug-regeling aan voor burgerpersoneel. Zo kan gemakkelijker buiten onze organisatie werkervaring worden opgedaan omdat we de zekerheid bieden dat hij of zij weer bij ons kan terug komen.

Bij perspectief hebben we het ook over het loongebouw voor militairen. Dat zijn de regelingen over salaris en salarisschalen. Het huidige loongebouw is aan vernieuwing toe. Er is veel discussie over de salarissen in vergelijking met andere sectoren.

Maar de herziening van een loongebouw is ingewikkeld, vergt veel rekenen en het moet eerlijk uitpakken voor alle militairen. De juiste keuzes maken is niet eenvoudig en hierover praten wij ook met de bonden. We begrijpen als geen ander dat we hier iets mee moeten doen. Daarom willen we met de bonden afspraken maken over de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de vernieuwing van het loongebouw en hiermee dan ook direct aan de slag gaan.

Uit de enquêtes en gesprekken die we gehouden hebben, gaf u aan dat u meer balans wenst tussen werk en **privé**. Defensie heeft een personeelsbestand met een groot aantal medewerkers in een fase waarin ze de zorg voor jong of oud delen met het thuisfront. Wij willen afspraken met de vakbonden maken over hoe de bestaande regels beter kunnen aansluiten bij de levensfasen van ons personeel. We stellen onder meer voor om het geboorteverlof uit te breiden en de tegemoetkoming in extra kosten voor zorg thuis bij uitzending, missie of oefening te verruimen. En we willen de mogelijkheden verkennen om afspraken te maken over een operationele pauze.

Ministerie van Defensie

Datum
14 mei 2019

Onze referentie
BS2019010345

Daarnaast willen we afspraken maken over de wijze waarop we het cafetariamodel verder uitbreiden met de keuze tijd voor geld of geld voor tijd. Hiervoor is nader onderzoek nodig.

Pensioen lijkt soms ver weg, maar is de portemonnee voor later. We willen naar een betere pensioenregeling voor militairen. Dit is nodig omdat een eindloonregeling niet zorgt voor een evenwichtig pensioen voor alle rangen en generaties.

In de regeling die we willen, bouwen alle rangen op elk moment in de loopbaan een goed en evenwichtig pensioen op. Het is een eerlijker pensioensysteem dan een eindloonsysteem. We willen naar een regeling zoals die al geldt voor bijna alle werknemers in Nederland.

In vergelijking met 2018 betekent ons voorstel een beter pensioen voor ongeveer 90% van de militairen. Daar zijn kosten mee gemoeid en wij nemen een groot gedeelte van die kosten op ons. Dat betekent:

- Wij betalen vanaf 2019 70% van de pensioenpremie (was 63% in 2018).
- Wie over zijn reguliere bruto loon een hogere pensioenpremie moet betalen, wordt daarvoor 100% gecompenseerd.
- Er is een groep (dat is een kleine groep van ongeveer 10%) voor wie het pensioenperspectief lager uitvalt. Daarvoor krijgen zij een tegemoetkoming. De financiële ruimte is er en we willen met de bonden afspraken maken over de hoogte van de tegemoetkoming, de vorm waarin de tegemoetkoming zal worden uitbetaald en de duur van de uitbetaling. Zodat u precies weet waar u aan toe bent.

Met bovenstaande voorstellen doen we een forse investering in uw pensioen, zonder dat u hier extra voor hoeft te betalen.

Tot slot

Met dit pakket willen wij het gesprek met de vakbonden hervatten. Tijdens deze gesprekken kunnen nog andere onderwerpen aan de orde komen. In ieder geval willen we zo snel mogelijk een resultaat presenteren. Zodat de financiële ruimte die wij beschikbaar willen stellen, snel voelbaar en zichtbaar is in uw portemonnee.

Ministerie van Defensie**Datum**

14 mei 2019

Onze referentie

BS2019010345

Persona's

Om zo concreet mogelijk te maken wat onze inzet voor u als individu betekent, is een aantal zogenaamde 'persona's' ontwikkeld. Daarmee kan worden getoond wat er 'rechts onderaan de streep' verbetert, als de voorstellen van Defensie worden ingevoerd als het gaat om loon en toelagen.

Dat kan alleen 'ongeveer'-plaatjes opleveren, want het aantal varianten is bijna oneindig: het gaat steeds om andere leeftijden, rangen, oefentoeelagen enzovoort. Toch geven de 'persona's' een aardig beeld van de financiële effecten. De gevolgen van de voorstellen inzake uw pensioen zijn niet meegenomen in de 'persona's'.

Ank Bijleveld-Schouten
Minister van Defensie

Barbara Visser
Staatssecretaris van Defensie

Wim Geerts
Secretaris Generaal

Luitenant-admiraal Rob Bauer
Commandant der Strijdkrachten